

Informacija o polaznim osnovama za pregovore o zaključivanju Ugovora o zajmu sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za potrebe finansiranja Projekta vodnih usluga i otpornosti na klimatske promjene u Crnoj Gori (Water Security and Climate Adaptation (WaSCA) project), u iznosu do 35.000.000,00 eura

Opis projekta

Cilj Projekta je unapređenje vodoprivrednih usluga otpornih na klimatske promjene u odabranim opštinama i jačanje kratkoročne sigurnosti vodosnabdijevanja.

Procijenjena vrijednost projekta je oko 55 miliona eura i planirano je da se finansira iz kredita Svjetske banke u iznosu do 35 miliona eura i OPEC Fonda za međunarodni razvoj u iznosu do 20 miliona eura.

Projekat predstavlja prvu fazu programa zasnovanog na višefaznom programskom pristupu, osmišljen radi unapređenja vodne sigurnosti i vodoprivrednih usluga otpornih na klimatske promjene u Crnoj Gori.

Projekat se sastoji od sljedećih komponenti:

Komponenta 1: Strateška ulaganja u infrastrukturu vodnih usluga i otpornost

Komponenta je namijenjena izgradnji i rehabilitaciji Sistema za vodosnabdijevanje u crnogorskim opštinama. Projekat se realizuje u dvije faze koje su prikazane u tabeli u nastavku:

	Opština	Projekt FAZA 1	Procjena troškova (EUR)
1	Gusinje	Rehabilitacija sistema vodosnabdijevanja u opštini Gusinje	1,098,379
2	Kolašin	Rehabilitacija sistema vodosnabdijevanja u opštini Kolašin za SCADA sistem	407.000
3	Pljevlja	Rehabilitacija vodovodnog sistema Potpeć - Pliješ, uključujući cjevovod za naselje Odžak	10.077.569
4	Plužine	Izgradnja novog vodovodnog sistema u selu Seoca	326.416
5	Tuzi	Izgradnja vodovodne infrastrukture u ruralnim područjima Arza-Helmica-Nabom-Trabojin	512.854
6	Nikšić	Rehabilitacija distributivnog magistralnog voda za naselje Kočani	1.322.284
7	Nikšić	Proširenje i rehabilitacija postojećeg sistema vodosnabdijevanja Župe Nikšićke - Faza I	3.461.060
8	Berane	Izgradnja kanalizacione mreže u naselju Donji Talum	322.878
9	Berane	Izgradnja kanalizacione mreže u naselju Gornji Lužac	488.232
10	Berane	Vodovod Gornje Zaostro	250.000
Ukupno faza I			18.266.672
Projekt FAZA 2			
11	Bijelo Polje	Izgradnja cjevovoda Ø300 od kružnog toka kod Ribarevine do postojećeg šahta	395.500

12	Bijelo Polje	Izgradnja vodovodnog sistema Tomaševo	TBC
13	Plav	Izgradnja rezervoara za centralni sistem vodosnabdijevanja	874.000
14	Žabljak	Izgradnja vodovodnog sistema u naselju Njegovuđa	316.400
15	Bijelo Polje	Izgradnja vodovodnog sistema Zminac	532.000
16	Nikšić	Vodosnabdijevanje srednje visoravni Banjani	8.796.367
17	Bijelo Polje	Izgradnja vodovodnog sistema Nedakuse-Trumbarine	79.500
18	Nikšić	Rehabilitacija i proširenje centralnog sistema vodosnabdijevanja Nikšića	11.300.000
Ukupno faza II			22.293.767
UKUPNO FAZA I FAZA II			40.560.439

Za realizaciju Komponente 1 biće zadužene crnogorske opštine navedene u tabeli. Planirano je da se kreditna sredstva opštinama prosljede putem transfernih zajmova.

S tim u vezi, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera zatražilo je od svih navedenih opština dostavljanje pisane saglasnosti kojom potvrđuju spremnost za učešće u predmetnom projektu, kao i spremnost da će u okviru svojih nadležnosti, preduzeti sve neophodne aktivnosti na pripremi i realizaciji projektnih aktivnosti. Takođe, opštine su pozvane da potvrde spremnost za zaključivanje ugovora o prosleđivanju kreditnih sredstava sa Ministarstvom finansija, Ministarstvom ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Jedinicom za implementaciju projekta, kojim bi se uredilo prosljeđivanje sredstava pod uslovima definisanim predmetnim ugovorom, uz obavezu povraćaja kreditnih sredstava.

Saglasnost za učešće u Projektu i preuzimanje navedenih obaveza dostavile su sve predmetne opštine, izuzev Opštine Žabljak. Ukoliko se saglasnost ne obezbijedi do održavanja zvaničnih pregovora, umjesto projekta koji se odnosi na Opštinu Žabljak biće, uvršten drugi projekat koji se nalaze na široj listi potencijalnih projekata.

Komponenta 2 – Integrirani pristupi vodnoj sigurnosti u primorskom regionu

Potkomponenta 2.1 – Proširenje kapaciteta za prečišćavanje vode iz jezera

Izrada glavnog projekta, izvođenje građevinskih radova i nadzor nad građevinskim radovima za proširenje postrojenja za zahvatanje i prečišćavanje vode na lokaciji Malo Blato, Skadarsko jezero, radi povećanja kapaciteta postrojenja za prečišćavanje vode za dodatnih 250 litara u sekundi.

Potkomponenta 2.2 Tehnička pomoć za upravljanje slivom rijeke Morače i održivo upravljanje sedimentom

(a) Sprovođenje programa tehničke pomoći i studija potrebnih za prikupljanje tehničkih podataka i utvrđivanje planske osnove za održive mjere u cilju povećanja izdašnosti izvorišta Bolje sestre i jačanja vodne sigurnosti u primorskom regionu; takav program treba da obuhvati hidromorfološka i hidrogeološka istraživanja i modelovanje rijeke Morače, uz uzimanje u obzir trenutnih i projektovanih klimatskih uslova; praćenje sedimenta i podzemnih voda; modelovanje prenosa sedimenta i kretanja podzemnih voda; kao i procjenu i izradu idejnih

rješenja za sanaciju i opcije intervencija, uz jačanje kapaciteta za monitoring i analizu Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju i Uprave za vode, te aktivnosti uključivanja zainteresovanih strana i participativnog planiranja.

(b) izrada Nacionalne strategije za integralno upravljanje sedimentom.

Za realizaciju Komponente 2 biće zadužen Regionalni vodovod, kojem će kreditna sredstva biti proslijeđena putem transfernog zajma, pod uslovima koji će biti definisani predmetnim ugovorom o prosleđivanju sredstava.

Komponenta 3 – Jačanje podsticajnog okruženja za efikasno upravljanje i rukovođenje sektorom voda

Pružanje podrške reformama politika, regulatornog okvira i kapaciteta potrebnih za unapređenje održivosti i efikasnosti ulaganja u sektoru voda, uključujući:

- a. sprovođenje tehničko-ekonomske analize vodoprivrednih usluga i izradu Nacionalne strategije za vodoprivredne usluge;
- b. analizu i ažuriranje metodologije za utvrđivanje cijena koju primjenjuje Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, te razvoj i uvođenje nacionalne digitalne platforme za prikupljanje, provjeru valjanosti i uporednu analizu podataka o učinku u pružanju vodoprivrednih usluga;
- c. jačanja kapaciteta komunalnih preduzeća i lokalnih samouprava za sprovođenje reformi i održavanje unaprijeđenih usluga kroz obuke i razmjene iskustava, između ostalog, u oblastima višegodišnjeg poslovnog planiranja, upravljanja neprihodovanom vodom i prikupljanja podataka o pokazateljima učinka i njihove uporedne analize.

Komponenta 4 – Upravljanje projektom, monitoring i komunikacija

Sprovođenje upravljanja projektom, koordinacije, monitoringa, komunikacije i uključivanja zainteresovanih strana, uključujući:

- a. pružanje podrške radu Jedinice za implementaciju projekta, Upravnog odbora projekta, Jedinice za tehničku podršku i funkciji koordinacije projekta;
- b. obezbjeđivanje usklađenosti s ekološkim, socijalnim i fiducijarnim zahtjevima, kao i sprovođenje monitoringa, evaluacije i revizija; i
- c. upravljanje znanjem, širenje stečenih iskustava i sprovođenje strategije komunikacije i uključivanja zainteresovanih strana

Za realizaciju ove komponente biće zaduženi: Nacionalna jedinica za implementaciju projekata iz oblasti komunalne djelatnosti i zaštite životne sredine, DOO "Project - Consulting" – Podgorica (PROCON), kao Jedinica za implementaciju projekta (PIU) i Jedinica za tehničke usluge (TSU) u okviru Ministarstva finansija.

Kreditni aranžman za potrebe finansiranja Projekta

Ukupna vrijednost Projekta procijenjena je na oko 55,00 miliona eura, a njegovo finansiranje planirano je putem dva kreditna aranžmana, i to sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD), u ukupnom iznosu do 35,00 miliona eura, i OPEC Fondom za međunarodni razvoj (OPEC Fund), u iznosu do 20,00 miliona eura.

Od strane resornih ministarstava, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo finansija je obaviješteno o potrebi pokretanja procedure za zaključivanje kreditnog aranžmana sa Svjetskom bankom, u cilju obezbjeđivanja dijela finansiranja predmetnog Projekta i stvaranja uslova za njegovu realizaciju.

S tim u vezi, pokrenute su aktivnosti na pripremi i zaključivanju kreditnog aranžmana sa Svjetskom bankom- Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD).

Pravni osnov za zaključivanje predmetnog kreditnog aranžmana predstavlja Zakon o budžetu Crne Gore i Odluka o zaduživanju Crne Gore za 2026. godinu, kojima je predviđeno da se Država, može zadužiti za potrebe finansiranja „Projekta vodnih usluga i otpornosti na klimatske promjene u Crnoj Gori“ (Water Security and Climate Adaptation (WaSCA) project), za koje će se kreditor utvrditi tokom godine, u iznosu do 55.000.000,00 eura.

U skladu sa opštim uslovima kreditiranja koje propisuje IBRD, kreditni aranžman predviđa varijabilnu kamatnu stopu koja se sastoji od šestomjesečnog EURIBOR-a, uvećanog za varijabilnu kamatnu maržu, koja se kvartalno utvrđuje i fiksira. Visina varijabilne kamatne marže zavisi od roka otplate kredita i trenutno iznosi:

- za rok otplate od 8 do 10 godina – 0,74%;
- za rok otplate od 10 do 12 godina – 0,84%;
- za rok otplate od 12 do 15 godina – 0,94%;
- za rok otplate od 15 do 18 godina – 1,04%.

Uzimajući u obzir strukturu i dospelje postojećeg portfolija javnog duga, Ministarstvo finansija predlaže rok otplate od 15 godina, uključujući grejs period od 2 godine.

Dodatno, predviđena je jednokratna naknada za obradu kredita (tzv. front-end fee) u iznosu od 0,25% ukupne vrijednosti kredita, kao i naknada na nepovučena sredstva (commitment fee) u visini od 0,25% na iznos neiskorišćenih sredstava u trenutku obračuna. Obračun naknade na nepovučena sredstva počinje od datuma zaključenja Ugovora o kreditu ili od datuma koji pada na četvrtu godišnjicu dana odobrenja kredita od strane Banke, zavisno od toga koji datum nastupi kasnije.

Svi uslovi finansiranja, uključujući i konačan tekst Ugovora o zajmu, biće predmet daljeg definisanja i usaglašavanja tokom zvaničnih pregovora sa IBRD-om.

Svjetska banka je dana 06. oktobra 2026. godine uputila Crnoj Gori zvaničan poziv za pregovore u vezi sa predmetnim kreditnim aranžmanom, koji su zakazani za 22. oktobar 2026. godine. Tom prilikom, a za potrebe pregovora, IBRD je dostavila paket dokumentacije, koji obuhvata Nacrt Dokumenta o ocjeni projekta (Project Appraisal Document – PAD), Nacrt Ugovora o zajmu, kao i ostalu prateću ugovornu dokumentaciju, koja će biti razmatrana i usaglašavana tokom pregovaračkog procesa.

Za potrebe vođenja navedenih pregovora biće formiran pregovarački tim Crne Gore, koji će činiti predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u sledećem sastavu:

Predstavnici Ministarstva finansija:

- **mr Milica Adžić**, Državna sekretarka, šef delegacije za pregovore
- **Andrijana Ulić Rajović**, generalna direktorica Direktorata za javni dug, član delegacije;
- **mr Katarina Živković**, načelnica Direkcije za zaduživanje, upravljanje dugom i odnose sa inostranstvom, član delegacije;
- **Bojana Boljević**, samostalna savjetnica I, Direkcije za zaduživanje, upravljanje dugom i odnose sa inostranstvom, član delegacije.

Predstavnici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera:

- **dr Zoran Dabetić**, državni sekretar;

- **Lana Radunović, generalna direktorica Direktorata za ekologiju;**

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede:

- **Vladimir Joković**, ministar;
- **Igor Nišavić**, sekretar ministarstva;
- **Srđan Zekić**, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu;
- **Ivan Lalić**, direktor Uprave za vode;
- **Milo Radović**, načelnik u Odjeljenju za upravljanje vodnim područjem Dunavskog i Jadranskog sliva

U pregovorima će, pored predstavnika nadležnih ministarstava, učestvovati i predstavnici drugih institucija uključenih u realizaciju projekta, i to predstavnici Regionalnog vodovoda, PROCON-a, kao Jedinice za implementaciju projekta (PIU), i Jedinice za tehničke usluge (TSU) u okviru Ministarstva finansija.

Ministarstvo finansija će nakon sprovedenih pregovora informisati Vladu o rezultatima pregovora i dostaviti na razmatranje i saglasnost konačnu verziju predmetnog Ugovora o zajmu.